

Jezus was twaalf jaar geworden. We hoorden hoe Jozef en Maria hem voor het eerstvolgende paasfeest meenamen naar Jeruzalem. Wie in de joodse samenleving van die dagen twaalf jaar geworden was, gold niet langer als een kind. Die was aan een nieuwe levensfase binnen gegaan, die van het toegroeien naar de volwassenheid. Ouders lieten hun kinderen al wat meer vrijheid en begonnen hen vertrouwd te maken met wat hun leven als volwassenen zou zijn. Daar hoorde onder andere bij bij gelegenheid van het paasfeest deel te nemen aan de jaarlijkse pelgrims-tocht naar Jeruzalem.

Voor Jezus' zelfbesef is dat eerste paasfeest dat Hij in Jeruzalem meemaakte, heel belangrijk geweest. De tempel met de daar gevierde liturgie, met het leerhuis dat er annex aan was, maakte een diepe indruk op Hem. Alles was nieuw, maar – en dat was wonderlijk – toch helemaal niet vreemd. Op een niet te beschrijven manier voelde Hij er zich thuis, en van de betrekkelijke vrijheid die Zijn ouders Hem lieten, maakte Hij graag gebruik om op verkenning te gaan en alles op zich te laten inwerken.

Wat wonderlijk dat Ik me hier zo thuis voel, was Zijn overheersende indruk. En toch, eerder was Hij er niet geweest, tenzij als baby op de 40ste dag na Zijn geboorte toen Hij er aan God werd opgedragen. Maar dat was te vroeg in Zijn leven geweest om het zich te herinneren. Het was de indruk van wat Hij nu zag, hoorde en voelde die Hem trof, die Hem trok. Op een wonderlijke manier was het allemaal, hoe nieuw ook vertrouwd, zo vertrouwd dat Hij er zich niet meteen van los kon maken, en dat ook helemaal niet wilde. Hij wilde niet anders dan hier nog blijven. Zo sterk was dat verlangen, dat Hij er aan toegaf. Hij bleef er, ondanks het feit dat de mensen van Nazareth aan de terugreis begonnen, ondanks het feit dat ook Maria en Jozef vertrokken.

Die ontdekten pas aan het einde van de eerste dag van hun reis terug naar huis dat Hij er niet bij was. Waarom niet ? Ze tastten in het duister. Jezus was geen moeilijk kind, ook geen dromer die de tijd kon vergeten. Ze schrokken hevig toen ze Hem niet bij de karavaan troffen. Als verklaring konden ze alleen maar aan iets ergs denken. Met angst in hun hart gingen ze naar Jeruzalem terug. Toen ze Hem ongedeerd in het leerhuis van de schriftgeleerden terugvonden, waren ze van de ene kant heel blij. Van de andere kant begrepen zij niet hoe Hij hun dat had kunnen aandoen. Maria liet haar hart spreken : Mijn jongen, waarom heb je ons dit aangedaan ?

Jezus zegt alleen maar : "Wist u dan niet dat ik in het huis van Mijn Vader moest zijn ?" Maar Maria en Jozef begrepen niet wat Hij daarmee bedoelde. Maria dacht niet meteen terug aan wat de engel Gabriel haar over haar zoon gezegd had, dat "Hij groot zou zijn en Zoon van de Allerhoogste genoemd zou worden, omdat de Heer Hem de troon van Zijn vader David zou schenken om in eeuwigheid koning te zijn over het huis van Jacob." De engel had toen gezegd : "Hij zal Zoon van de allerhoogste genoemd worden."

Kennelijk had Maria dat overdrachtelijk verstaan. Ja, ze wist dat de koningen uit het huis van David in de schrift zonen van God genoemd werden, maar wat betekende dat anders dan dat zij Gods uitverkorenen waren die mochten rekenen op Zijn bescherming ? Dat de aanduiding "vader" in het geval van haar zoon een diepere, nog ongehoorde betekenis kon hebben, dat kwam niet als mogelijkheid in haar op. Maar precies over die

ongehoorde betekenis zal Jezus het hebben, als Hij, later in Zijn leven, zegt dat Hij Gods Zoon is, werkelijk Gods Zoon, God uit God, in de uitdrukking van de geloofsbelijdenis.

Dat besef moet in Hem zijn bovengekomen gedurende de dagen dat Hij als twaalfjarige in de tempel van Jeruzalem was. Dat besef was toen geheel nieuw voor Hem. Natuurlijk was Hij vanaf het eerste begin van Zijn mens-zijn in de ontzaglijke betekenis van het woord de Zoon van God. Maar een menselijk bewustzijn heeft tijd nodig – terugkijkend in ons leven zien we dat – om te gaan beseffen wie we nu eigenlijk zijn. Daar is een beginnende volwassenheid voor nodig, misschien wel een wat gevorderde volwassenheid. Ook Jezus wist in Zijn vroege jeugd jaren niet dat Hij de Zoon van God was. Dat had ook Hij toen nog niet kunnen bevatten.

Dat besef kwam in Hem pas op tijdens de dagen die Hij nu in de tempel van Jeruzalem doorbracht. Die tempel werd het huis van God genoemd. God woonde daar. Zijn uitverkoren volk mocht Hem daar komen zoeken, mocht daar Zijn nabijheid ervaren, Zijn wonen te midden van Zijn mensen. De Schriften vertellen ervan, de psalmen zingen ervan: “Gaan wij op naar het huis van de Heer, bezingen wij er Zijn heilige naam.”

De dagen die Hij er doorbracht, daar in het huis van de Heer, hebben in Jezus het besef doen opkomen dat Hij op een heel bijzondere wijze op God betrokken was, zo intens dat Hij zich Gods Zoon mocht weten. Hij moet geduizeld hebben van dat besef en Hij had tijd nodig om eraan te wennen. Hij verlangde naar stilte om zich er aan over te geven, om te bidden: laat het Mij beseffen. Als Hij dan bad kwam er rust in Hem. Zoals God het zag, was het goed. Een diepe gebedservaring heeft Jezus in de tempel gehad, mogen we aannemen.

Het gebed heeft in het leven van Jezus altijd een grote plaats ingenomen. Het is vooral de evangelist Lukas – hij weer – die dat telkens aanstipt. Dat begint als Jezus door Johannes gedoopt wordt. Dan is Hij in gebed en tijdens dat gebed komt de Heilige Geest over Hem. In gebed was Jezus ook voortdurend tijdens Zijn verblijf van veertig dagen in de woestijn. Daar maakte Zijn Vader Hem bekend wat de inslag van Zijn predikend leven moest zijn.

Tijdens Zijn predikend rondtrekken nam Hij de gewoonte aan heel vroeg op te staan en een eenzame plaats te zoeken, waar Hij kon bidden. Aan het begin van de dag zocht Hij dan Zijn leerlingen op. Die had Hij tot zich geroepen na een nacht van gebed in het gebergte. Hij maakte hen met Zich vertrouwd. Een heel belangrijk moment was dat Hij meende hun te kunnen zeggen wie Hij nu eigenlijk was, Gods Zoon die zou moeten lijden. Ook toen bracht Hij eerst de nacht door in gebed.

Drie van Zijn leerlingen wilde Hij nog dieper inwijden in Zijn geheim. Hij nodigde hen op een avond uit met Hem te gaan bidden op een berg. De leerlingen vielen al vlug in slaap, tot ze ineens wakker werden van een stralend licht. Zij mochten Zijn heerlijkheid zien en de stem van de Vader horen die zei: “Dit is Mijn Zoon, de welbeminde,” Het was op de berg Tabor.

Heel typerend is ook het latere moment dat de leerlingen Hem zien bidden, en dan, als Hij ophoudt, Hem vragen: “Heer, leer ons bidden, zoals Johannes het ook Zijn leerlingen

leerde." Hij bidt hun dan het Onze Vader voor om zich dat gebed eigen te maken. Ook Zijn leerlingen mogen zich Gods kinderen weten, reëel, alhoewel niet in dezelfde diepte als Jezus. En na de eerste leerlingen mogen allen dat weten die gelovig datzelfde gebed in de mond nemen.

Zusters en broeders, toen Hij Zijn Zoon vroeg mens te worden, ging het de Vader erom dat allen die Zijn leerlingen wilden zijn, zouden weten dat Hij hen graag ziet als Zijn geliefde kinderen, als Zijn kinderen in Zijn geliefde Zoon, die Hem, in navolging van die geliefde Zoon hun Vader weten. Daarom, als wij bidden in de geest van Jezus, zal dat weten een bron van diep geluk zijn.